

Mācību stundas plāns

1. klasei (MS)

Deviņi mācību notikumi efektīvai stundai (pēc R.Gaņjē)

Stundas mērķis: iepazīties ar klavierspēli.

Uzdevumi: sākt iepazīt klavieres, to klaviatūru, sēdvietu, notis, roku kustības, pieskāriena veidus.

Stundas darbu gaita:

1. 1. princips – uzmanības pievēršana:

- ✓ sasveicināties, iepazīties ar bērnu. Pajautāt neitrālus jautājumus, lai piesaistītu uzmanību (“kā šodien klājās? ko jaunu uzzināji skolā? kā jūties skolā no 1-10?”);
- ✓ pajautāt, vai ir redzējis/spēlējis klavieres;
- ✓ nosēdināt bērnu pie klavierēm (ar atbilstošu krēsla augstumu, kāju paliktni, muguras stāvokli, roku brīvību, sēžampozīcijas atbilstību klavierspēlei un tā, lai vēders būtu pret noti *re*).

2. 2. princips – mērķa komunikēšana:

- ✓ iepazīstināt bērnu ar stundas uzdevumu, izskaidrot to vienkāršā valodā, motivācijai parādīt kādas, piemēram, virtuozas spēles priekšnesumu interneta vidē;
- ✓ iepazīt klavieru uzbūvi, oktāvu nosaukumus, to dalījumu salīdzinājumā ar dzīvnieku balsīm (1.oktāva – kaķene, 2.oktāva – kaķēns utml.);
- ✓ rotaļas veidā attēlot, kā runā dzīvnieki dažādos klaviatūras augstumos.

3. 3. princips – iepriekšējo zināšanu aktivizēšana:

- ✓ tā kā tā ir 1. klavierspēles stunda, tad skaidrs, ka iepriekš stundu nav bijis, līdz ar to atminēties kādu uzdevumu, apskatītu iepriekšējā stundā, nav iespējams, tāpēc var likt bērnam padomāt, kādi priekšmeti/parādības/dzīvnieki utml. atspoguļo tādas skaņas, kādas pedagogs tajā brīdī atskaņo uz klavierēm, tādā veidā pārbaudīt, vai bērns atšķir nošu augstumu un tembru atšķirību.

4. 4. princips – jaunās informācijas piedāvāšana:

- ✓ likt bērnam pašam atrast/izzināt jaunu informāciju, aizejot kopā apskatīt kādu citu instrumentu, kopīgi analizējot uzbūves līdzības un atšķirības, arī analizējot skaņu abiem instrumentiem;
- ✓ pēcāk likt nodziedāt kādu īsu dziesmiņu, kādu zina (ja neatminas, tad kopā nodziedāt kādu latviešu t.dz., piemēram, “*Kur tu teci, gailīti mans*”).

5. **5. princips – mācīšanās virzīšana un atbalstīšana:**

- ✓ atrast noti *re* jebkurā oktāvā. Pedagoģs mudina atcerēties tās atrašanās vietu, izmantojot dažādas asociācijas (taustiņš pret nabu; starp diviem melnajiem taustiņiem utml.), rosinot pašam domāt, lai pēc iespējas pārliecinātāk un izzinošāk tuvotos pirmajam mazajam mērķim – maza skaņdarba atskaņošanai.

6. **6. princips – jaunā satura lietošana:**

- ✓ īsi pārbaudīt bērna sapratni lietas labā līdz šim brīdim, uzdodot sekojošus jautājumus: “kā tu jūties, šo visu mācoties? Vai tev patīk? Vai tev ir kāds skaņdarbs, ko tu vēlētos pēcāk iemācīties atskaņot uz klavierēm? Vai tu vēl atceries, kur atrodas nots *re*? Vai tu atceries, ar kādiem dzīvnikiem mēs asociējām katru oktāvu?”);
- ✓ iemācīties pareizi novietot roku uz klaviatūras, ievērojot ābolu zem plaukstas, īkšķa stabilu stāvokli.

7. **7. princips – atgriezeniskā saite:**

- ✓ piedāvāt aizvērt acis un noteikt, kādā augstumā tiek spēlēts kāds īss skaņdarba fragments vai dažas notis;
- ✓ iepazīstināt ar pareizu kustību (pieskāriena laikā taustiņiem);
- ✓ īsumā iepazīstināt ar pieskāriena veidiem (*staccato*, *legato*, *non legato*);
- ✓ pārrunāt, vai šo vingrinājumu var izmantot kaut kur citur (piemēram, var trenēt pirkstus arī uz galda starplaikos skolā vai mājās).

8. **8. princips – snieguma novērtēšana:**

- ✓ paslavēt par izdarīto, līdz šim paveikto;
- ✓ paskaidrot, kas izdevās labi un pie kā vēl var piestrādāt.

9. **9. princips – pārneses/vispārināšanas sekmēšana:**

- ✓ Pavaicāt, vai ir zināms kāds līdzīgs instruments klavierēm;
- ✓ Pārrunāt klavierspēles ieguvumus bērnam saprotamā valodā (uzlabo atmiņu, nostiprina disciplīnu, veicina radošumu, samazina stresu, attīsta pacietību, sekmē prasmi atskaņot jebkuru vēlamo skaņdarbu);
- ✓ pabeigt stundu ar pozitīvu noskaņu, piemēram, par labu darbu uzdāvinot kādu uzlīmi.

Uzdevumi nākamajai stundai:

sākt iepazīt nošu nosaukumus, to ilgumus, mēģināt atrast notis ar nošu nosaukumiem dažādās oktāvās; paskaidrot, kas ir nošu atslēgas, taktis, taktsmērs, taktssvītras, alterācijas zīmes.

Vērtējums:

ieskaitīts/neieskaitīts (bērns labi apgūst pareizu sēdēšanas kultūru pie klavierēm/uzmanīgi seko līdzī jaunajai informācijai/labi dzied, intonē, nošķir nošu augstumus utml.)

Secinājumi:

bērns spēj apgūt prasīto vielu/ir grūtības tās izpratnē/ar grūtībām apgūst prasīto vielu (jāmeklē citādāka pieeja, jāpalēnina temps).

Datums:

mācību gada sākums (septembris).

Sagatavoja SBDMV pedagoģe un JVLMA studente Evelīna Ašķeļāneca